

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Naleefbeeld 2016

Wettelijke norm voor koper in varkensvoer veel beter nageleefd

Het gebruik van koper in diervoeder is gebonden aan wettelijke, Europese normen. Eind 2015 en begin 2016 heeft de NVWA inspecties gedaan op vleesvarkensbedrijven om de wettelijke norm voor koper in varkensvoer te controleren.

De NVWA heeft vastgesteld dat 92% van de varkenshouders zich aan de toegestane norm houdt. In deze factsheet leest u meer over dit positieve resultaat.

Resultaten voorlichting en inspecties NVWA 2016:

- ✓ De milieubelasting is met circa 50% gedaald doordat de varkenshouders de voersamenstelling hebben aangepast.
- ✓ 92% van de varkenshouders houdt zich aan de toegestane norm.
- ✓ 76% van de varkenshouders is in gesprek gegaan met zijn voerleverancier en/of dierenarts over de samenstelling van het voer.
- ✓ Ondernemers hebben meer aandacht voor de (juiste) voersamenstelling.

Aanpak NVWA

Waarom handhaven op koper in varkensvoer?

Koper levert een bijdrage aan de groei en de gezondheid van varkens. Maar het teveel aan koper komt in de mest en daarmee in de bodem en het oppervlaktewater. Het gebruik van diervoeder met te veel koper heeft negatieve effecten voor het milieu. Bovendien blijkt het effect van voer met een hoog kopergehalte sterk af te nemen naarmate de dieren ouder worden. Het hoge kopergehalte heeft het grootste effect op de groeiprestaties en darmgezondheid van dieren tot een leeftijd van zo'n 12 weken. Dit blijkt uit onderzoek van Wageningen UR Livestock Research.

NVWA handhaaft op koper in varkensvoer
WEET U WAT U VOERT?

Wettelijke normen

Het gebruik van koper in varkensvoer is aan wettelijke normen gebonden. Voer voor varkens van 12 weken en ouder mag maximaal 25 mg/kg koper bevatten. Voor varkens tot 12 weken is dit 170 mg/kg.

Biggen worden zo rond de 9e week opgelegd. Tot maximaal 3 weken na de oplegdatum is dus diervoeder met een hoger kopergehalte toegestaan.

In gesprek met de sector

In 2014 stelde de NVWA vast dat 67% van de varkensboeren de toegestane norm voor koper in varkensvoer naleefde.

Om de naleving te verhogen is de NVWA in gesprek gegaan met vertegenwoordigers van de sector. Hierdoor kreeg de NVWA goed inzicht waarom varkenshouders wel of juist niet geschikte diervoeders gebruiken.

Handhavingsaanpak

Op basis van deze inzichten startte de NVWA, voorafgaand aan de inspecties een voorlichtingscampagne gericht op 1.368 varkenshouders met meer dan 1.250 vleesvarkens. De campagne vond plaats in de zomermaanden van 2015.

Met een persoonlijke mailing en reminder, nieuwsberichten in vakbladen en banners op online vakmedia heeft de NVWA:

- de varkenshouders geïnformeerd over de wettelijke normen voor het gebruik van koper en de boete van 5.000 euro in geval van overtreding;
- heldere, uitvoerbare adviezen gegeven;
- de start van de inspecties aangekondigd.

Inspecties

De NVWA heeft een representatieve steekproef genomen uit de groep vleesvarkenbedrijven met meer dan 1.250 vleesvarkens. Dit maakt de resultaten geldend voor de hele doelgroep. Ook heeft de NVWA herinspecties uitgevoerd bij bedrijven waar in 2014 overtredingen van de norm zijn vastgesteld.

Inspectie-onderwerpen

De NVWA heeft alle bedrijven uit de steekproef bezocht en geïnspecteerd op de volgende onderwerpen:

- het kopergehalte in volledig diervoeder voor varkens van 12 weken en ouder;
- het kopergehalte in het drinkwater voor de varkens;
- het kopergehalte in de mest.

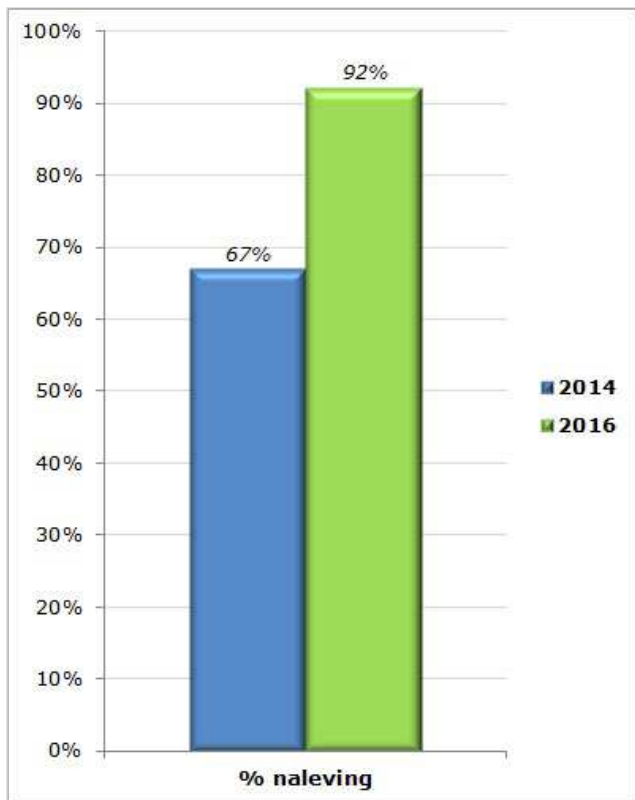

Inspectieresultaten 2016

Daling koper in voer

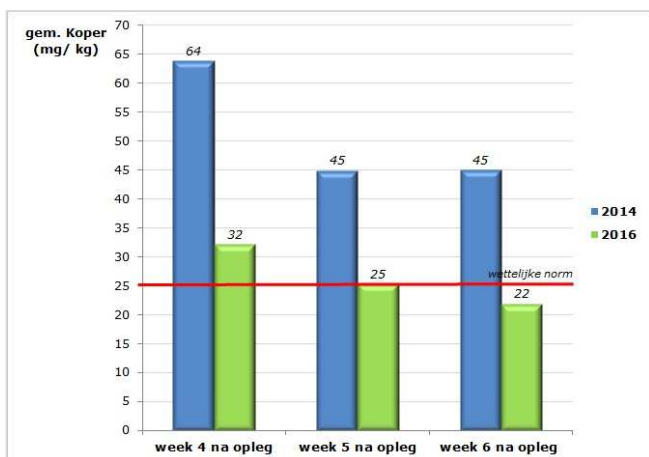
Op 92% van de bedrijven voert de varkenshouder diervoeders, waarvan het gehalte koper voldoet aan de wettelijke norm. In vergelijking met 2014 betekent dit een belangrijke stijging van het aantal varkenshouders dat voldoet aan de wettelijke norm. Grafiek 1 vergelijkt de naleefbeelden van 2014 en 2016 met elkaar.

Inspecteurs hebben voermonsters genomen bij varkens van 4, 5 en 6 weken na de oplegdatum. Hieruit blijkt een belangrijke afname van het kopergehalte in het voer ten opzichte van 2014.

Grafiek 1 Naleefbeelden 2014 en 2016

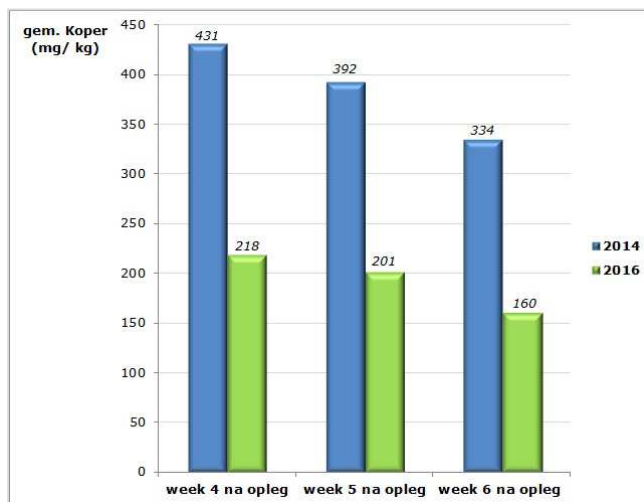
Grafiek 2 laat de daling ten opzichte van 2014 zien. Deze grafiek laat ook zien dat het kopergehalte in voeders van 4 weken na de oplegdatum gemiddeld nog boven de norm zitten en in voeders van 6 weken na de oplegdatum gemiddeld onder de norm zit.

Grafiek 2 Daling koper in voer

Daling koper in mest

De inspecteurs hebben mestmonsters genomen van varkens van 4, 5 en 6 weken na de oplegdatum. Hieruit blijkt ook een belangrijke afname voor de hoeveelheid koper in de mest (daling circa 50%). Grafiek 3 laat deze daling zien.

Grafiek 3 Daling koper in mest

Herinspecties

In 2016 heeft de NVWA 16 herinspecties uitgevoerd op bedrijven waar de NVWA in 2014 een maatregel heeft opgelegd voor gebruik van diervoeder met een te hoog kopergehalte.

In 2016 voldoen al deze bedrijven wel aan de norm.

Vervolgaanpak

De NVWA blijft het gebruik van koper in varkensvoer monitoren.

Bij bedrijven waar in 2015 of 2016 een maatregel is opgelegd, gaat de NVWA herinspecties uitvoeren. Voor varkenshouders blijft het belangrijk voerbonden op de juiste samenstelling te controleren en zo nodig contact op te nemen met hun voerleverancier.

Dit is een uitgave van:
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Catharijnesingel 59 | Postbus 43006 | 3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl
oktober 2016